

Mer svenskt - typiskt svenskt!

Läs-
extra!

Lycklig i arbetslivet

I Sverige går man gärna till jobbet och stressnivån är relativt låg. Vad beror det på?

Redan i skolan lägger man stor vikt vid gemenskap. Barn lär sig tidigt att umgås med varandra. De lär sig att lösa problem och känner därför mer gemenskap och trygghet. Just gemenskapen är viktig även i arbetslivet. En svensk chef är en del av teamet och de anställda kan kommunicera med hen på ett öppnare sätt än i många andra länder. Men samtidigt är Sverige ett land, där individualism och frihet är viktigt. Varje individ ska kunna utveckla sina egna intressen och förmågor. Därför är man övertygad om att alla med sin individualitet kan bidra till ett företags framgång. Man utgår ifrån att varje medarbetare ger sitt bästa och planerar sin tid på bästa sätt. Man kan t.ex. hämta sitt barn från dagmammans klockan tre, men jobbar kanske en timme hemifrån på kvällen.

Även hälsan, fritiden och familjen spelar en stor roll i Sverige. Man har förståelse för de anställdas behov och erbjuder ofta flexibla arbetstider med möjlighet att jobba hemifrån.

Fikapausen är viktig. Många menar att det finns ett sammanhang mellan fika och prestation på jobbet. De anställda har möjlighet till socialt utbyte. Man kan ladda ner, fylla på mer energi, koppla bort tankar och press samt prata om privata, men även jobbrelaterade saker. Dessutom bjuder många företag även på gratis frukt eller träningspass en eller två gånger i veckan på arbetstid.

Mer om detta tema finns i Ninni Löwgrens bok »Der schwedisch-deutsche Businessführer«.

bero på - *an (etwas) liegen*

trygghet - *Geborgenheit*

vara övertygad om - *überzeugt sein von*
framgång - *Erfolg*
utgå ifrån ngt - *von etwas ausgehen*

hälsa - *Gesundheit*
förståelse - *Verständnis*
behov - *Bedürfnis*

prestation - *Leistung*
utbyte - *Austausch*

RENSKÖTARE I LAPPLAND

Renskötsel har man bedrivit i hundratals, kanske tusentals år inom Eurasien.

Det bor ca 20 000 samer i Sverige idag. Ungefär 2 500 av dem bor i Stockholm. Yrket som renskötare går ofta i arv i familjen i generationer. Detta yrke är för samerna mera ett kall och en identitet.

En renskötare äger och kontrollerar tama eller halvilda renar och använder dem för sin försörjning, exempelvis genom att tillvarata mjölk, kött, skinn och horn. Jobbet som renskötare kräver färdigheter inom såväl mekanik och hantverk som företagsekonomi och ekologi. Dessutom behöver man en god fysik. Men kunskapen om och känslan för renen är viktigast.

För att kunna livnära sig på renskötsel krävs minst 400 renar. Det är inte många renskötare som når upp till det antalet. Ett unikt örnmärke på renen visar vem som är ägaren. Eftersom det är svårt att jobba heltid med renskötsel, är renskötare ofta samtidigt verksamma inom andra yrken, t.ex. som samisk hantverkare, naturguide, skogsarbetare eller fiskare. Av landets renskötare är idag bara en liten andel kvinnor. Arbetet är tidvis tungt och krävande.

Samerna kallas också för de åtta årstidernas folk. Det härstammar från de åtta årstiderna i renskötselsåret, för det är naturen som styr rennäringens rytm.

renskötare - *Rentierhalter*
renskötsel - *Rentierhaltung*
hundratals - *hunderte*
har införts - *sind eingeführt worden*

gå i arv - *vererbt werden*

kall - *Berufung*
äga - *besitzen*
tam - *zahn*
exempelvis - *beispielsweise*
tillvarata - *verwenden*
kräva - *fordern*

livnära sig på - *sich ernähren*
nå upp till - *erreichen*
unik - *einzigartig*
örnmärke - *Ohrenmarke*
verksam - *tätig*

tung - *schwer*
härstammar - *stammen*
styra - *steuern*